

อนุสรณ์

เนื่องในงานฌาปนกิจ

คุณแม่ทองคำ สอนองบุญ

ณ ฌาปนสถานวัดธรรมาภิตาราม

(สพานสูง) บางซื่อ กรุงเทพฯ

294.31881

ส245พท

วันพฤหัสบดี 1 มีนาคม 2516

ขอกราบขอบพระคุณทุกท่าน
ที่กรุณามาเป็นเกียรติในงานฉาปนกิจศพ
คุณแม่ทองคำ สอนงบุญ ในครั้ง
หากมีสิ่งใดขาดตกบกพร่องขอได้โปรดกรุณาอภัยด้วย

เจ้าภาพ

เลขหมู่ 294.31881
ค 245 พก

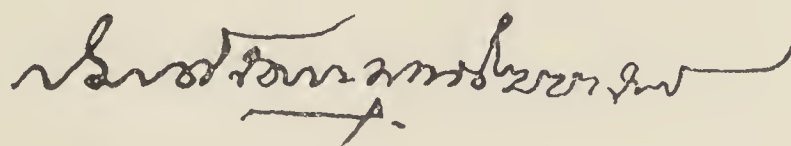
เกาะพะเยา 017446

อนุโมทนา

นายยอด สมองบุญ ประการการบำเพ็ญกุศลเนื่องในงานฌาปนกิจศพ คุณแม่ทองคำ สมองบุญผู้มารดา ที่เมรุวัดธรรมมาภิรตาราม (สะพานสูงบางซื่อ) ณ วันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๑๖ ได้แสดงความปรารถนาขอบทความที่เขียนไว้สักเรื่อง ๑ เพื่อพิมพ์เป็นพระลูกแก้ญาติมิตร และผู้เคารพนับถือ ในวันฌาปนกิจศพ นั้น

คุณแม่ทองคำ สมองบุญ ผู้มารดานั้น มีศรัทธาปสาทะในพระพุทธศาสนาอย่างมั่นคง ชอบสมาทานศีล ฟังธรรม บริจาคทาน สร้างถาวรวัตถุอยู่เสมอ ตลอดเวลาของอายุ ๘๕ ปี ท่านได้ใช้ไปในการบำเพ็ญบุญกุศลเป็นส่วนมาก นับว่าเป็นผู้มีบุญได้บำเพ็ญไว้แล้วอย่างน่าสรรเสริญ จึงได้พิจารณาเรื่องพุทธศาสนคุณ ซึ่งเขียนเป็นบทความอธิบายหัวข้อธรรมภาสิต ด้วยคำร้อยกรองกลอน ๖ เป็นเชิงนำให้ใคร่เห็นข้อคำสอนของพระพุทธศาสนาด้วย กับเล่าการประพันธ์ด้วย รวมได้ ๑๐ บาท มอบให้พิมพ์ตามประสงค์

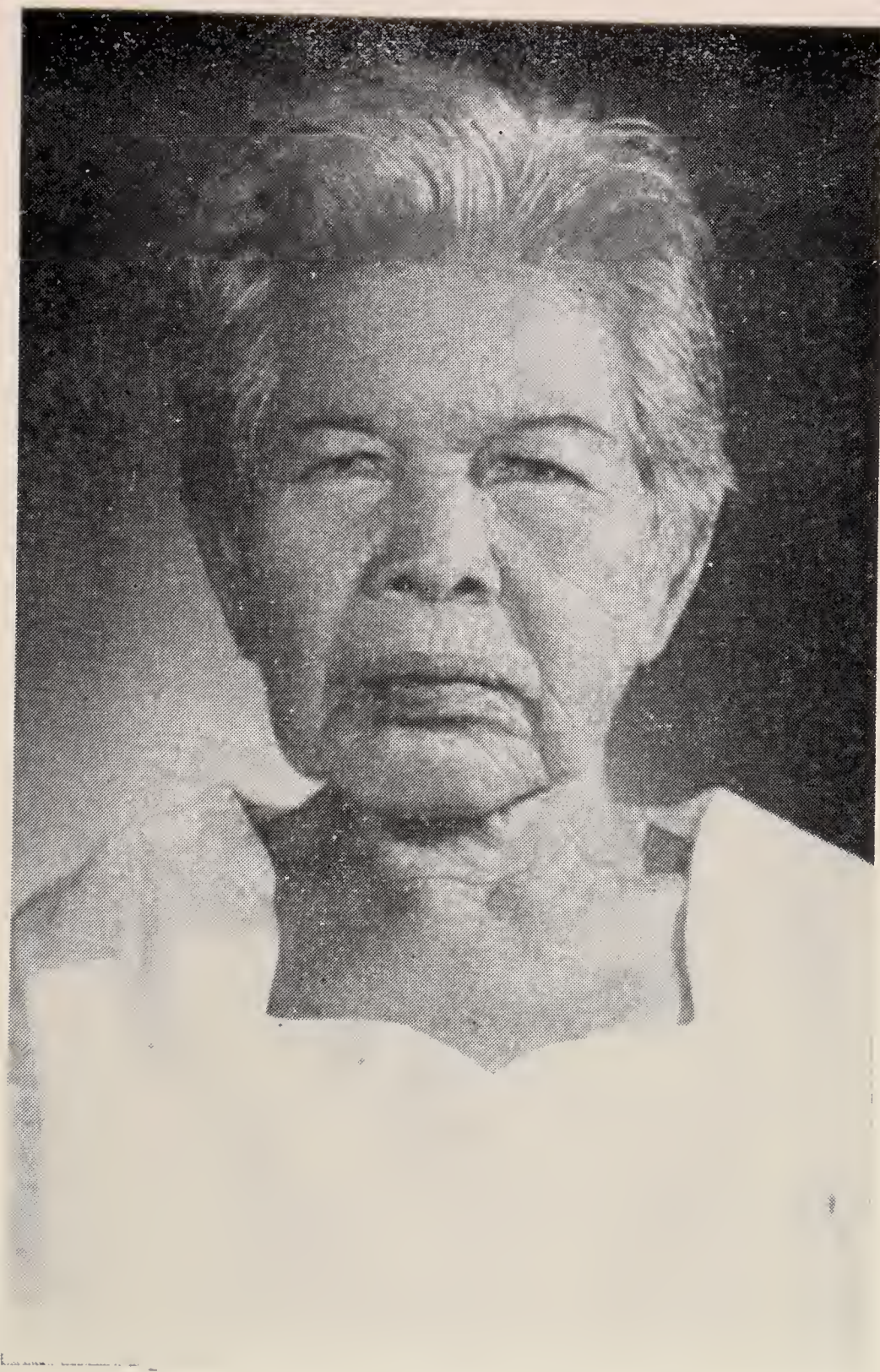
ขออำนาจบุญกุศลที่ นายยอด สมองบุญ ร่วมกับญาติมิตรได้บำเพ็ญมาแล้วตามลำดับกาลตราบเท่าถึงวันฌาปนกิจศพนี้ จงร่วมกับคุณประโยชน์จากบทความเรื่องพุทธศาสนคุณ อันจะพึงมีแม้เพียงส่วนน้อยลดบั่นตาลความจำเริญสุขสถาพรแก่ คุณแม่ทองคำ สมองบุญ ตามควรแก่คติวิสัยในสัมปรายภพ สมเจตนาปรารถนุทิศถึงทุกประการ เทอญ.

(สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์)

วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม กรุงเทพมหานคร

วันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๑๖

คุณแม่ทองคำ สอนองบุญ

ช้าตะ 18 ต.ค. 2430

มรณะ 7 พ.ย. 2515

ประวัติย่อ

คุณแม่ทองคำ สมองบุญ เกิดเมื่อวันที่ ๑๘ ตุลาคม พ.ศ.-
๒๔๓๐ ที่ตำบลบางซ้อ อำเภอดุสิต จังหวัดกรุงเทพมหานคร ทำการ
สมรสกับนายสกุล สมองบุญ มีบุตรธิดารวม ๕ คน

๑ นายบุญส่ง สมองบุญ

๒ นายสาย สมองบุญ

๓ นางประยูร แก้วศรี

๔ นายยอด สมองบุญ

๕ นางประยงค์ พวงศรี

ปกติคุณแม่ทองคำ สมองบุญ เป็นคนที่แข็งแรง แม่อายุล่วง
เข้าปัจฉิมวัยเป็นคนขยัน ทั้งเป็นผู้หมั่นจิตศรัทธาในพระพุทธศาสนา
ทำบุญอยู่ทุกโอกาสและถือศีลประจำอยู่ที่วัดธรรมาภิรตาราม (วัดสะ-
พานสูง) บางซ้อ ซึ่งเป็นวัดที่อยู่ใกล้บ้านการบวญเ็จบครั้งสุดท้ายได้
ไปทำการรักษาอยู่ที่โรงพยาบาลนนทบุรีประมาณ ๒๐ กว่าวันแล้วรับ
กลับมาบ้าน อยู่ที่บ้านบางซ้อได้ประมาณ ๒๐ วัน เวลา ๐๖.๐๐ น.
เช้าของวันที่ ๓ พ.ย. ๒๕๑๕ ก็หมดลมโดยสงบ

คำไว้อาลัยของลูก ๆ

ลูก ๆ ได้สูญเสียคุณแม่อันเป็นที่รักและเคารพไปเมื่อวันที่ ๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๕ ด้วยโรคชรา การบวญครั้งสุดท้ายของคุณแม่ลูก ๆ ได้พาไปทำการรักษาอยู่ที่โรงพยาบาลนนทบุรีได้รับความช่วยเหลือจากคุณหมอมัจฉิต พัวพันธ์ตรวจอาการและรับไว้รักษาอยู่ประมาณ ๒๐ กว่าวัน คุณหมอได้กรุณาบอกลูกว่าคุณแม่ป่วยเป็นโรคชรา ไม่มีโรคอื่นใดแทรก การที่คุณแม่พักรักษาอยู่ที่โรงพยาบาลได้รับความกรุณาจากคุณหมอเป็นอย่างดี ข้าพเจ้าขอกราบขอบพระคุณคุณหมออย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

การจากไปของคุณแม่ลูก ๆ ทุกๆ คนรู้สึกว่าย่างทดแทนพระคุณของคุณแม่ที่มีกับลูก ๆ ยังไม่เพียงพอ มีทางเดียวที่ลูก ๆ จะกระทำได้ในขณะนี้ คือทำบุญอุทิศส่วนกุศลไปให้ ขอให้สิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายในสากลโลกจงดลบันดาลให้ดวงวิญญาณของคุณแม่ไปสู่สุคติในสัมปรายภพด้วยเถิด

ขออำนาจคุณพระศรีรัตนตรัยและกุศลผลบุญที่คุณแม่ได้ประกอบมาตลอดชีวิต และของลูก ๆ ทุกคนที่ได้กระทำมาแล้วและที่จะกระทำต่อไปในอนาคต จงดลบันดาลให้ดวงวิญญาณของคุณแม่จงประสบความสุขสมความปรารถนาในสัมปรายภพด้วยเทอญ

ด้วยความอาลัยจากลูก ๆ ทุกคน

พทธคาลันคณ

สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ (วาสน) วัดราชบพิธ บรรยาย

สกริ สาธนา สาธุ
ความดีอันคนดีทำง่าย

สาธุ ปาเปน ทุกกริ
ความดีอันคนชั่วทำยาก

ความดี คนดี ทำง่าย
เพราะคุณ ธรรมา อาหาร
จะทำ พุทธกิจ กิจไร
มิต้อง บังคับ ใช้วาน
ส่วนคน ทำชั่ว ดียาก
เหมือนตน สกปรก พกเฟ่ง
คว่ำหมก นิสัย ในชั่ว
หมดเอื้อ เผื่อแผ่ พาที

พระพุทธ ปิปราย เปเล่งสอน
สุนทร ทัวไตร ทวาร.
ล้วนได้ ทุกตัว และท่าน
สันดาน คุณงาม ทำเอง.
เพราะมาก แต่บาป หยาบเร่ง
จะสอาด ปราศเปเล่ง ยากมี.
จึงเห็น แก่ตัว เองถึ
ความดี คนทราม ทำยาก.

อตฺตานุญเ จ ตถา กยิรา ยถญฺญมนุสาสตี

ถ้าพร้าสอนผู้นั้นใด

ก็ควรทำตนนั้น

เมื่อพร้า สอนผู้อื่นไหน
เรื่องทำ คำพูด จิตลาง

หรือแนะ นำสอน วอนสั่ง
อย่าดี แต่ปาก พากย์จอง

ควรหัน มองดู อาตมา
หรือไม่ อย่างไร จงคิด

จะเป็น ขวานคม คอยถาก
ส่วนค้ำ ตนลต หมดแรง

หรือเยี่ยง แม่ปู สอนลูก
ครนลูก ขอเดิน ดูที่

ฉะนั้น จะสรร สอนเขา
อย่าดี แต่สอน เขารู้

งตเว้น สิ่งไร น้อยมาก
แม้หาก คิดนึก ตรึกตรอง.

ทำอย่าง น้บุญ คุณสนอง
มุ่งมอง แต่เขา เผ่าชีวิต.

ทำท่า อย่างสอน วอนสนิท
อย่าทำ ที่ผิด พลาดแสดง.

ค้ำเขา อื่นมาก ทุกแห่ง
เชิงเกล้ง ถากไม่ ได้ดี.

ปล้ำปลุก ให้เดิน ตรงที่
ก็มี เลี้ยวอย่าง อย่างปู.

จงทำ ตัวเรา ให้อยู่
ตัวเอง ลุ่นตุ้ หลบตาย.

อปฺปมตฺโต อุกฺโก อตฺเต
บັນทิตตํผู้ไม่ประมาท

บັນทิต ผู้ไม่ ประมาท
พิจารณา ชีวิต มิคลาย
ปฐม วยตริก ศึกษา
เพื่อเป็น เครื่องมือ ประคอง
ในยาม มัชฌิ — มวย
สืบครอบ ครวัฏฏ หนุ่นเอง
หรือไม่ หลงวย หนุ่นสาว
มิใช่ ได้บวย วุ่วาม
ดำเนิน ชีวิต สมวย
มิเลิน เล่อประ มาทนัก
ทั้งชาติ บัจจุ บันนี้
ผู้ไม่ ประมาท มีบุญ

อธิคณฺหาติ ปณฺทิต
ย่อมได้รับประโยชน์ทั้งสอง

คือผู้ จลาต จลาย
สภาพ ธรรมหมาย มุ่งมอง.
วิชา สามารถ ทั้งสอง
อาชีพ ชาญคล่อง ครั้นเครง.
ตั้งหลัก ฐานไว้ ราบเร่ง
จวยเฉ่ง บัจฉิม วยงาม.
มุ่งเทียว เกลียวกราว ยุ่มยาม
ลืมความ พลัดพราว จากรัก.
สมชัย เหมาะะคราว ตระหนัก
ย่อมจัก รับประ โยชน์คุณ.
ชาติหน้า ยังมี ศรีสุนทร
ประโยชน์ อุดหนุน สองภพ.

รกเขยย อตฺตโน สาธุ
พึงรักษาความดีของตนไว้

เมื่อตน ขวนขวาย ใคร่ดี
พอตรง ที่ดี ศรีครบ

จึงควร ถนอม รักษา
ให้ความ ดีคง ตรงราย

อย่ามุ่ง ความดี ที่ตน —
ใครอื่น ตื่นซ้ง ช่างซ้อน

ยิ่งดี มีแต่ ผิดธรรม
มิใช่ ความดี ที่กู —

ต้องดี พร้อมโลก และธรรม
อบรม บ่มฝึก มิสด

จนดี ถึงที่ เทียบศีล
ดีโดย สุทธิสด บถสาม

ท่านจึง เตือนจิต คิตรักษ์
สำรว ระวัง อินทรีย์

แม้ก่อน อ่อนเล็ก เพียงไร
มนุษย์ ใจสูง มุ่งเต็ม

หาไม่ เพียงใช้ คอหยัก
กลับเป็น มนุษย์ เศษเหลือ

ลวน โลกต์ ยถา
ดังเกลือกษาความเค็ม

เฝ้าเพียร เต็มที่ จนจบ

มิขาด เกินกลบ ดีกลาย.

หลังหน้า บนตำ คำหางาย

หลักธรรม ลำหมาย อมร.

ชอบผล ตามใจ ตัวก่อน

มิร้อน ตัวปรับ รับรู้.

กลารน ยังเผย แย้สู้

กอบผู้ บำเพ็ญ เเด่นยศ.

สุจริต ติตก้า เป็นกฎ

กายพจน์ น้ำใจ ไสงาม.

ปรกติ อาจันต์ อร่าม

ทุกยาม ล้ำแล แต่ดี.

ดีของ ตนจัก ผลักหนี

ดังเกลือก เจือทวี ความเค็ม.

รสเค็ม ยังไม่ คลายเข้ม

ความดี ปรียเปรม เช่นเกลือก.

เป็นมนุษย์ สักพัก ก็เบื่อ

เกิดเพื่อ รกโลก โศกทราวม.

น กหาปณวสเสน

ความอึดในกามทั้งหลาย

คำถาม ใช้ความ หยามหยาบ

อยากเห็น รูปคน สัตว์น้ำ

อยากฟัง เสียงต่าง ครางครวญ

อยากสูด คมกลิ่น ถวิลวาง

อยากรับ เย็นร้อน อ่อนแข็ง

อยากเพราะ เหตุการณ์ อนันต์เกิน

สับเปลี่ยน เวียนอยาก มากนับ

ตั้งแต่ ลืมตา ฟ้าใส

ให้วุ่น ขวนขวาย กระเสือก

ไม่มี ความอึด พอกัน

ท่านจึง เตือนตริ พิปราย

เป็นเงิน ทองทั่ว ถิ่นตาม

ควรดล ลดน้อย ค่อยปอง

แต่พอ เลี้ยงชีพ ได้จริง

คอยตั้ง สันโดษ คุชฎี

สิ่งของ ได้มา โดยน้ำ

ติตติ กาเมสุ วิษัติ

ยอมไม่มีเพราะฝืนคือกหาปณะ

หมายตาบ ความอยาก มากกล้า

บ้าน้ำ เขาทุ่ง ยิ่งฉาง.

หัวเราะ เล่นร่วน หลายอย่าง

อยากรส กุ้งย่าง หวังเพลิน.

อยากหมาย มุ่งแข่ง ใจเกริ่น

ภายนอก ในเย็น เยื่อไคล.

แม่หลับ ยังเปิด ผืนใหม่

เหมือนความ อยากไชร้ ปลุกปั้น.

กระสน มิเลือก ขะยั่น

มักมัน อยากร่อ เติมตาม

ต่อให้ ฝนตก เต็มหาม

ยังห้าม อึดไม่ ได้จริง.

เพียงช่อง บ้างจัย สีสั่ง

จักทั้ง อำนาจ กาจกาม.

ยินดี เฉพาะ เจาะรำ

พักแรง ก็จำ รักษา.

ส่วนสิ่ง เกินล้ำ จำเป็น
ฝึกหัด ตักตอยาก ตรากตรา

อย่าต้าน ท่านไม่ ให้อยาก
อยากพอ ยังชีพ ว่างาม

ส่วนอยาก ทะเยอ ทะยาน
ได้ไว้ เป็นดี มิรัง

มิรู้ จักอึด จักพอ
เอาตาม ตัวสู่ ภาพดล

ยินดี ตามมี ตามได้
รนนก มักเดือด ร้อนหวิว

ตรึกเว้น อย่าวุ่น แสวงหา
ค่อยภา — วนาลัด ตักถาม.

ยอมอด อยากปาก แห่งห้าม
สันโดษ ได้ตาม กำลัง.

ดีชั่ว รนราน งานคลัง
ปล่อยตาม กำลัง เหลือทน.

ตายก็ ไม่อาจ กวาดชน
แดนใหม่ ได้จน สักชั้น.

ตามกำ ลังใช้ ไม่คืน—
กรากกว่า ช้ำสิ้น จนตาย.

โกธามิภูโต กุศล ขหาดิ

ผู้ถูกความโกรธครอบงำ ย่อมละกุศลเสีย

ความโกรธ คือความ น่าเกลียด หน้าตา เบ่เปียด เหลือหลาย
ทำใจ ให้กล้า โหดร้าย แม่แม่ ก็ง่าย เสียชีวิต.

มิรู้ วิตชั่ว มัวเมา โกรธเข้า สิ่งชั่ว ขยำขยี้
ก่อให้ อนาคต พาทิ ล้วนเป็น พจี ทุกจริต.

พวกพ้อง พี่น้อง มิตรญาติ ไม่มี ใครปรารถนา— นาสนิท
ต่างเกรง ความร้าย บ้ายชีวิต เหมือนกำ ถ่านติด ไฟร้อน.

ไม่พอง ก็ต้อง เปื่อนดำ ต่างล้ำ หลบหลีก ปลีกซ่อน
ตัวคน มักโกรธ โทษกระฉ่อน นิสัย มักบ่อน เปียดบุญ.

ทำดี ไม่เป็น เช่นเขา เพราะโกรธ ครอบเอา จนวน
เมื่อโกรธ เสวย จิตขุ่น ย่อมหนุ่น เนื่องบาป อาบใจ.

ส่วนบุญ กุศล สมภาร หาดาล ก่อเกิด ได้ไม่
เพราะบุญ ส่วนสุข ไรไร เจริญได้ ต้องโกรธ ลดหาย.

มีเมต — ตาเต็ม พันจิต เพียงคิด หมายขวัญ บั่นปาย
จักไม่ มีเหตุ เลศร้าย ประทุษ สุดสาย ก่อทวน.

ทุกคน ควรเจริญ เมตตา คิดปรารถนา ทบถ้วน
มุ่งแต่ ความสุข สนุกถ้วน แก่มวล หมู่สัตว์ พัฒนา.

จกได้ บ้องกัน การโกรธ
ความรัก จกเป็น ธารา

ลตโทษ ทางผิด ฤทธิกล้า
ดับไฟ ที่มา เกิดกอง.

ท่านจึง กล่าวเตือน เพื่อนชน
ย่อมละ กุศล บั่นปอง —

ผู้ถูก โกรธล้น กล่นหมอง
แต่บาป. จึงต้อง เมตตา.

๓๑ ธ.ค. ๒๕๑๕ ๑๙.๕๕ น.

บัณฑิตพลา

สมณพราหมณ์

สมณะ หราหมณ์และ บรรพชิต
ออกบวช บำเพ็ญ จริยา

อาหาร เครื่องนุ่ง ห่มร่าง
พอคำ รงชี้พ เป็นไป

มุ่งอบ รมไทร ทรร
งดเว้น ส่วนบาป หยาบพลัน

แล้วเพียร อบรม นิสัย

ถนอม กล่อมคุณ พูลผล

จากโลก โกรธหลง ปลงปลด
ยกจิต ขึ้นเหนือ บาปปอง

อันผล เหล่านี้ จักเกิด

จำต้อง ปลุกอิท — ธิบาทใน

อีกชั้น — ทิอด — ทนท่วม

ต่อความ อยากรู้ ไคร่พล

และอด ทนโทษ โกรธร้าย

ตลอด หลงเกลียด ชังแวง

หากขาด อดทน ทุศีล

ประพฤติ พรหมจรรย์ จดจำ

สมณพราหมณา

มีความอดทนเป็นกำลัง

ผู้คิด ปลิดเปลื้อง เกหา
สืบอา — ชีพ บัศจรรย์.

ที่อยู่ อีกอย่าง รักษาใช้
นอกนี้ เห็นไม่ สำคัญ.

กายวา จาขาน หมั่นมั่น
หมดจาก ลำสัน — ดานดล.

เพิ่มบุญ เข้าใส่ เต็มล้น

ไปจน จิตสุด ผุดผ่อง.

ที่หยาบ ปราบทศ ถ่ายผอง
อล่อง หนองโหม ใจโล.

ประเสริฐ สรวมคุณ ประโยชน์ใหญ่
แห่งอิธ — ยาศัย สมบูรณ์.

สำรวม เป็นกำลัง — ลังหนุ่น

รูปเสียง กลิ่นกรุ่น รสแรง.

หยาบกาย ล้างผลาญ รานแข่ง

อดกลั้น มั่นแสวง สัจธรรม.

ไหนเลย จะมี เพียรพรา

ก็คลาย คลีกำลัง — ลังดล.

ที่จริง ความอด ทนทาน
มิใช่ เพียงสมณะ พราหมณ์พรต

อดทน ทำมา ทำกิน
ทนเจ็บ ปวดเมื่อย บัวยไข้

ผักหญ้า ยังกล้า แดดฝน
เป็นคน อยู่ไย ขายหมู่

ยิ่งผู้ บวชบำ เพ็ญพรต
จะได้ เก่นคุณ บุญกิริยา —

ต้องการ ใช้ชั่ว กันหมด
ชาวบ้าน ชนบท ต้องใช้.

ทนแดด ลมร้อน ทนได้

ทนหนาว ก็อด ทนดู.

เป็นคน ไม่ทน ทานสู้

จงรู้ อดทน ทำกิน.

ยิ่งควร ทนอด นิจสิน

โอบน พล้ง ปล้งองค์

๑๘ มกราคม ๒๕๑๖ ๒๐.๐๐ น.

ยโต ยโต จ ปาปกํ ตโต ตโต มโน นิवारये
ก็บาปเกิดจากอารมณ์ ไต ๆ ฟังห้ามใจจากอารมณ์ นั้น ๆ

บาปกรรม ความชั่ว มัวมอม
เกิดจาก ส่วนไหน ใครปลง

มาทาง ตาเห็น รูปหลาก
หูฟัง เสียงพูด เพลงพรู

จุมก สูดกลิ่น เหม็นหอม
ลิ้นลิ้ม รสมาก อยากใช้

หรือกาย กระทบ เย็นร้อน
อารมณ์ เหล่านี ชี้แจง

อยากได้ ครั้นไม่ สมอยาก
มิได้ ท้ายเลห์ เจซอน

กลางที่ มีมนต์ มุมน
สุดแต่ ได้สม เจตนา

นี่เป็น ทำนอง ผองพาล
มิเลือก เบียดเบียด ใครกัน

ผิดแบบ นักปราชญ์ เปรีื่องเชาว์
เห็นว่า บาปชั่ว ตัวเต็ง

ย้วย่อม อารมณ์ บ่มบ่ง

ดูช่อง ทางหลง รับรู้.

สวยงาม ช้าอยาก กอบกู้
เที่ยวชวน ขวายสู้ สนใจ.

กลิ่นแท้ กลิ่นปลอม ปลอบใส่
สนอง รสให้ หายแคลง.

แข็งอ่อน โอ้อำ น่าแสง
เหมือนเกล้ง ให้กลุ้ม รุ่มร้อน.

กลับปาก เพียรใหม่ ไม่ถอน
เปลี่ยนบ่อน กลกรรม นำพา.

เสกเป่า โอมอ่าน คาถา
ใครว่า ค่าแข่ง ช่างมัน.

คิดอ่าน ตามอยาก ตนขยัน
เดือดร้อน ใจนั้นนี้ ไม่เกรง.

ไผ่เฝ้า ใครครวญ ถ้วนเร่ง
เกิดเบ่ง จากอา - รมณ์ไร.

พินิจ คิดห้าม ใจหัก
ตัวหลัก ไม่เที่ยง แท้ไฉร
ที่สุด ตัวตน ตามคิด
หลงเพราะ ตัณหา มาจม—
คอยจุด อารมณ์ จากบาป
ชน^๕สู่อารมณ์ บุญควร
เป็นบุญ ทั้งเรา เราด้วย
ใช้เชิง บัณฑิต คิดการณ
หากเหตุ เกิดอา — รมณ์ไหน
กลແຜ່ລ มีแน่ ที่ชา
จึงไม่ สำเร็จ สมหวัง
บาปเกิด ที่ไหน ไชว^๕ตือ

มิให้ หลงปัก ความใคร่
ทั้งทุกข์ ยากได้ ระคม.
ไม่มี สักนิต ทับถม
ปลักกิ — เลสลัม ลอยนวล.
ที่เคย เอิบอาบ อวบอ้วน
งามล้วน กุศล สาธารณ.
สำเร็จ สำรวย ไพศาล
แก้ค่าน ตรงเหตุ เจตนา.
แต่ไฟล์ แก้ที่ อื่นอ้า
กลับไป ใส่ยา ที่มีอ.
ควรตั้ง เป็นกฎ ยึดถือ
แก้^๕รือ ตรงแหล่ง บาปเชิง

สพฺเพสํ สงฺฆภูตานํ สามคฺคี วุณฺณสาธิกา
สามัคคีย่อมยังความเจริญแก่ชนทั้งหลาย ผู้เป็นหมูกันทุกเหล่า

สามัค — คือพร้อมเพรียง	ร่วมกำ ลังเลียง เถลิง
เพื่อก่อ กำลัง ตั้งเล็ง	ถกกิจ ทุกกิจ ผลิตงาม
เพียงร่าง กายตน เราท่าน	ธรรมชาติ ต้องการ ร่วมล้าม
อวย ยะวะ กะตาม	เพื่อความ สดวก ดุติ.
สิ่งเดียว อยู่กลาง วางเหมาะ	สิ่งคู่ จำเพาะ ข้างที่.
ส่วนของ สำคัญ อันมี	อ่อนแอ อยู่ศิร ษะสูง.
หรือเป็น ตัวกำ—ลงผลิต	โลหิต เลียงทั่ว กายมุง.
มีโครง กระดูก พะยุง	ป้องกัน กายยุง ยับเย็น.
องค์า—พยพ ทงน	ต่างทำ หน้าที่ สมเกร็น.
บุคคล ผู้เจ้า ของเจริญ	สุขเพลิน เพราะหลัก สามัคคี.
ยังหมู่ ผู้คน บ้านเมือง	ต่างไม่ ยกเยอง หน้าที่.
มุงทำ ตามกิจ พิธี	มุงมี เมตตา อาหาร.
ต่างหวัง ความสุข สำราญ	ทัวบ้าน เมืองมาก สโมสร.
ไม่มี แก่งแย่ง แข่งทอน	ข่มเหง เฟ่งรอน รุมร้าย.
ยึดเหนี่ยว น้ำใจ ไม่ตรี	ด้วยมี แผ่เผื่อ เจือจ่าย.
พูดดี ไพเราะ เสนาะพราย	ชวนชวาย ประโยชน์ โสติดคุณ.

อิกวาง ตนสม ศักดิ์ศรี
ย่อมก่อ รักกัน ขวัญบุญ

จักเกิด กำลัง แข็งแรง
ถ้าทาง นัวเผ๋ แลซัด

หรือเมื่อก ทรายกอง กลางแดด
มือกำ ยกขึ้น สำแดง

เพราะต่าง เม็ดอยู่ แม่ซิด
เมื่อมี ำเคลา ำรง

ฉันใด น้ำใจ มนุษย์
ควรสร้าง สามัคคีเยอน

จักเกิด พลัง ปลั่งศรี
ไพร่ แม่มี ประจัน

เมื่อหมู่ มนุษย์ ไม่มี
จะแพ้ มดแดง แวงกัด

หอนมี ทะเยอ เเห่หนุน.
เหมือนกำ นัวรูน รวมหมัด.

ทิมแทง ต่อยตบ สาหัส.

หมัดกำ—ล้งจัด เจนแรง.

เผาเผา ผิวเกลี้ยง จนแกร่ง.

ต่างแย่ง หล่นหลุด สุดย้ง.

แต่ไม่ เกาะติด เต็บต้ง.

สามารถ กอบัง บ้านเรือน.

ท่านว่า สูงสุด กว่าเพื่อน.

สงเคราะห์ ย้มเยอน ต่อกัน.

แสนสุข สวัสดิ์ โสถ์สรรรพ์.

สามารถ ต่อด่าน ทานทัด.

คุณสา—มัคคี แค้นซัด.

ช้างใหญ่ พ่ายสัตว์ เล็กกรม.

ธมฺเม จิตฺตํ น วิหติ กิตติ
เกียรติกุณย่อมไม่ละผู้ตั้ง อยู่ในธรรม

เกียรติกคือ ชื่อเสียง เรียงนาม
รวมกับ คุณเชื่อง กระตือรือรุม

ไปไหน มาไหน ใครพบ
อยากใกล้ ชิดชม สมภาร
ยิ่งชม ยิ่งสม สนิท

แม่เพียง ภาพเงา ฝ้าเอ๋ย
ยังชวน หรพยสิน เงินทอง
เครื่องใช้ ไม้สอย ร้อยชนิด

ผลบุญ คุณเกียรติ ยศศักดิ์
ล้วนเกิด เพราะกุ — ศลพันธ์

ใครอื่น ตื่นคาซ พิภพ
อยากได้ ใครครอง ปองปรีดี

ก็ยัง มิสม มโนรณ
เพราะบาป เป็นบท ผลาญพลัน

จึงควร บุคคล คำหนึ่ง
เนื่องยึด ประพฤติ ธรรมคุณ

มีความ ดีเด่น เพ็ญพุ่ม
ชื่นชม ชนชอบ มอบมาน.

ประสบ ชมบญ คุณสาร
เหมือนบุบ — ผาบัน ชวนเซย.
ยิ่งชื่น ชีวิต ผลิตเผย

ยอดบา — รมีเลย เลิศฤทธิ์.
ต่างปอง เข้าพึง กรรมสิทธิ์
สถิต สภา — พรพลัน.

ตระหนัก โอ้อ่า น่ารสสันต์
อนันต์ บุษบา บารมี.

ทุกผู้ ปรารภ เกียรตินี้
บางที ถึงฉ้อ โกงกัน.

ปรากฏ เป็นบาป คอยกัน
ทำลาย ห้าหั้น บันบุญ.

ใคร่ผล ที่พึง พึงหนุน
กายวา จาจน ใจเจน.

แนบอยู่ กับธรร — มากร
ปกติ ไตรทวาร สานต์เพ็ญ

ล้างนิ — สัยบาป หยาบเคย
อบรม ส่วนบุญ คุณล้ำ

จึงสำ แดงผล ไพบุญ
ประทับ ชีพให้ โสภา

ทำบุญ จึงเสวย ผลบุญ
ทำบาป ได้บาป ทันท

จงยึด ประพฤติ ธรรมเทิด
มีเกียรติ ยศศักดิ์ อัครไพ —

สังวร วงศ์ศีล ถวิลเห็น
อิริยา — บดเด่น เป็นธรรม.

ล่องเลย ร้อยหรร กระหน้า
ประจำ จิตแจ่ม จริยา.

เกียรติคุณ สงบ สง่า
ตลอด ทิวา ราตรี.

สุขสุน — ทรเลิศ ราศี
เดื่อตร้อน ทุกข์จี้ จุดใจ.

เป็นบุญ ประเสริฐ ยิ่งใหญ่
ศาลสวน นาไร่ รื่นรมย์.

